

ทำไมต้องทำการคัดเลือกพันธุ์ ?

พันธุ์ข้าวที่ใช้เมล็ดพันธุ์ปลูกติดต่อกันต่อเนื่องหลายฤดูกาล โดยไม่ได้คัดเลือกอย่างถูกวิธี เช่น พันธุ์ข้าวพื้นเมือง มักจะมีปัญหาจากการปะปนจากพันธุ์อื่น ทำให้ต้นข้าวในแปลงมีความแตกต่างกันหลายลักษณะ ทำให้ผลผลิตข้าวที่ได้ด้อยคุณภาพ เนื่องจากมีลักษณะไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นการคัดพันธุ์ให้บริสุทธิ์ ทำให้ได้ผลผลิตข้าวมีคุณภาพ ซึ่งเกษตรกรสามารถคัดเลือกพันธุ์เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์บริสุทธิ์ได้ด้วยตัวเอง ไม่ต้องหาซื้อ

พันธุ์ข้าวที่มีลักษณะความแปรปรวน

การคัดเลือกข้าวพันธุ์บริสุทธิ์ แบบคัดพันธุ์บริสุทธิ์ คืออะไร ?

เป็นวิธีการปรับปรุงพันธุ์ข้าว ที่มีความแปรปรวนของลักษณะ มักเกิดขึ้นในพันธุ์ข้าวพื้นเมืองทั่วไป ที่ยังไม่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์ การคัดพันธุ์บริสุทธิ์เป็นการคัดเลือกเฉพาะลักษณะที่ต้องการ ความสม่ำเสมอของลักษณะต่างๆ คงที่ โดยคัดทิ้งลักษณะที่ไม่ต้องการออก แล้วเก็บรวงที่คัดเลือกไว้จากแต่ละแถวที่ได้จากรวงเดียวกันเพื่อปลูกขยายพันธุ์ต่อไป ทำให้พันธุ์นั้นมีความบริสุทธิ์

ขั้นตอนการปฏิบัติในการคัดเลือกพันธุ์แบบคัดพันธุ์บริสุทธิ์ มีขั้นตอนอย่างไร ?

1. ปลูกข้าวพันธุ์ที่ต้องการคัดเลือก โดยปักดำต้นตอกอ ในกรณี ตกกล้าเมล็ดรวม หรือปักดำรวงต่อแถว ในกรณี ตกกล้าเป็นรวง

การปักดำข้าวแบบรวงต่อแถว

2. เมื่อถึงระยะแตกกอ ประเมินลักษณะของทรงต้นด้วยสายตา คัดแยกกอหรือแถวที่มีลักษณะแตกต่างจากส่วนใหญ่ในแปลงออก
3. ก่อนถึงระยะเก็บเกี่ยว คัดเลือกรวงในกอหรือแถวของต้นข้าว ที่มีลักษณะเหมือนกัน มีความสม่ำเสมอภายในแถว แล้วเก็บเกี่ยวรวงที่คัดเลือกไว้ โดยการทำเครื่องหมายหรือผูกกอที่ต้องการคัดเลือกเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อปลูกในฤดูกาลต่อไป
4. นำเมล็ดจากรวงที่เก็บไว้มาปลูกในฤดูต่อไปตามขั้นตอนดังกล่าว 2-3 ฤดูกาล ทำให้พันธุ์ข้าวที่ได้คัดเลือกมีความบริสุทธิ์ดีขึ้น และใช้เป็นเมล็ดพันธุ์ดีต่อไป

พันธุ์ข้าวที่ผ่านการคัดเลือกแบบคัดพันธุ์บริสุทธิ์

